

ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਆਰਪੀ ਨਾਗਰਥ ਜੇ. ਜੇ.

ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

LPANo 2006 ਦਾ 21

ਜਨਵਰੀ 25, 2013

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, 1919 - CLX - ਪੰਜਾਬ ਜੇਲ੍ਹ ਸੈਨੂਅਲ, 1996 - Prs. 634, 635 ਅਤੇ 63 7 - ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਟਾਂ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਮਿਤੀ 21.4.1982 ਅਤੇ 7.11.1985 ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋ ਗਿਆ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਕੇਂਦਰੀ ਜੈਨ 15.1.1986 ਨੂੰ - ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਿਹਾਈ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਲਾਭ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ - ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: -

"21.4.1982 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਏ) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜੋ 28.3.1982 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ; (ਅ) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 28.3.1982 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣ-ਮਿਆਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਣ; ਅਤੇ (ਸੀ. ਸਪੋਰਟਸ ਮੀਟ ਅਤੇ ਬੋਰਸਟਲ ਬੈਡ ਬੁਆਏਜ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ।

ਬੈਚ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਟਾਗਰੀ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝ ਕੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

(ਬੀ) ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਪਏ, ਜੋ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਟਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ 8/2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ. ਆਖਿਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 15.1.1986 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਿਤੀ 7.11.1985 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, (ਏ) ਕੈਦੀ ਜੋ 4.11.1985 ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਛੋਟ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ (ਬੀ) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 4.11.1985 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਇਸ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।"

(ਪਰਾ ੬)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਲੀਮਡ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 12)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕਪਿਲ ਅਗਰਵਾਲ ।

ਮੁਨੀਸ਼ਾ ਗਾਂਧੀ, ਐਡ. ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਆਰਪੀ ਨਾਗਰਤ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, 21.4.1982 ਅਤੇ 7.11.1985 (ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਨੇਕਚਰ P-2 ਅਤੇ P-3) ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ

ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟਾਂ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

(2) 21.4.1982 (ਅਨੇਕਚਰ P-2) ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕੈਦੀ ਸਪੋਰਟਸ ਮੀਟ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ 28.3.1982 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੇਲੀ 1 ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

(i) ਤੋਂ (iii) xxx xxx xxx

(iv) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜੋ 2 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ। - 3 ਮਹੀਨੇ

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 28.3.1982 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੈਦੀ ਵੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣ-ਮਿਆਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

(3) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਮਿਤੀ 7.11.1985 (ਅਨੇਕਚਰ P-3) ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 4.11.1985 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ 2 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਕਿ 4.11.1985 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੈਦੀ ਵੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣ-ਮਿਆਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਲਈ ਜੇਲ ਵਿਚ ਸਮਰਪਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(4) ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 28.1.1981 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 294/354/384/506 (ਛੋਟੇ "I PC" ਲਈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1981 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 656 ਵਿੱਚ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ 1985 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 177 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸਦੀ 1.5.1985 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚਾਰਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 384 ਅਤੇ 354 ਆਈ ਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਸੀ।

(5) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

15.1.) 986 ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ 16.1.1986 ਨੂੰ 21.4.1982 ਅਤੇ 7.11.1985 ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਪੀ-2 ਅਤੇ ਪੀ-3)। ਅਡਿਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-4 ਹੈ। ਜੇਲ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ 1987 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 3049 ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਅਨੇਕਚਰ P-4 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:-

"21.4.1982 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਏ) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜੋ 28.3.1982 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ; (ਬੀ) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 28.3.1982 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣ-ਮਿਆਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਣ; ਅਤੇ (ਸੀ) ਸਪੋਰਟਸ ਮੀਟ ਅਤੇ ਬੋਰਸਟਲ ਬੈਡ ਬੁਆਏਜ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ।

ਬੈਚ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਟਾਗਰੀ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝ ਕੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਪਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ 8 P2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 15.1.1986 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 7.11.1985 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। (ਏ) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜੋ 4.11.1985 ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ (ਅ) ਉਹ ਕੈਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 4.11.1985 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਇਸ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਣ।

ਯੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। "

(7) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 15.1.1986 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼. ਐਸਪੀ ਜੋਸ਼ੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

(8) ਅਸੀਂ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 1985 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 12 ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 15.1.1986 ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

"ਹੁਣ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ 2 ਵਜੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਪੰਮ ਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 1985 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 177 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਵਾਰੰਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਪੰਮ ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ/SC ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

(9) ਉਪਰੋਕਤ ਫਾਈਲ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ 1.5.1985 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, 30.5.1985 ਦਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 15.6.1985 ਲਈ ਆਰਸੀ-ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। 11.12.1985 ਨੂੰ 16.1.1986 ਤੱਕ ਮੁੜ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 10.1.1986 ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਲੈ ਕੇ ਵਾਰੰਟਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕਰਨ ਲਈ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਪਿਛਲੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 8/2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਬਚ ਗਿਆ।

(11) ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 15.1.1986 ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਵਾਰੰਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ / ਜੇ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਾਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 5 ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੂੰ 12.1.1976 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ 28.9.1978 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 29.1.1979 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ:

"6. ਪੰਜਾਬ ਜੇਲ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 637 ਜੋ ਕਿ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

^ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਮੈਨੂਅਲ

637, ਪੈਰਾ 635 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਰਾ 634 ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੈਦੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਕੈਲੰਡਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: ਕੋਈ ਵੀ ਕੈਦੀ ਜੋ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੁੜ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਕੈਲੰਡਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਮੁਆਫੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੇਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਫੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਉਸਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ। ਪੈਰਾ 636 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੈਦੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਾਰਡਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਰਾਤ ਦੇ ਚੌਕੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਕੈਲੰਡਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। "

7. ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੈਦੀ ਜੋ ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਕੈਲੰਡਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਮੁਆਫੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਦੇ ਰੀਡਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕੈਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਜੇਲ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 637 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੈਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਛੋਟਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੱਟੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਮਿਤੀ 14 ਅਗਸਤ, 1977 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੇਕਚਰ 'RI' ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ 14 ਅਗਸਤ, 1977 ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜੇਲ੍ਹ ਫੇਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ:-

“ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੈਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14 ਅਗਸਤ, 1977 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ”

8. ਭਾਵੇਂ ਕਿ 14 ਅਗਸਤ, 1977 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਫੇਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਛੋਟ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਸਭ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਕਾਰਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ.1 ਜਿਸ ਦੀ ਅਪੀਲ 28.9.9 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1978 ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 29.1.1979 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ

ਤਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ: 2 ਤੋਂ 5 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ 8. ਜੇ.2.1978 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ 16.2.1979 ਨੂੰ ਹੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਅਣਕਿਆਸੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ 14.8.1977 ਦੇ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

11 ਨੀਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 161 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਮਾਫੀ ਦਾ ਲਾਭ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜੋ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸਨ, ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 11/14 ਜਨਵਰੀ, 1985 ਦੇ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

() 2) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਐਫ.ਸੀ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਗ੍ਰਹਿ), ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। 1985 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 12 ਦਾ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ